

Wystawa "Śnili o wolności"

Ziemia mosińska, czyli tereny dawnej i dzisiejszej Gminy Mosina, w swojej historii toczącej się od czasów średniowiecza i nadania praw miejskich miastu w 1302 roku, posiada karty zapisane tradycjami niepodległościowymi. W czasach zaborów odnotowany został udział mieszkańców Mosiny i okolic w powstaniach narodowych: kościuszkowskim, listopadowym, wielkopolskim 1848, czy w powstaniu styczniowym, a potem w walce o polskie granice w czasie powstania wielkopolskiego 1818 – 1919 i w obronie tych granic podczas wojny z bolszewikami. We wrześniu 1939 roku, konsekwentnie i z determinacją mieszkańcy tej ziemi bronili niepodległości Ojczyzny, a po jej utracie działając w konspiracji, stawili opór niemieckiemu okupantowi. O Niepodległą, bili się na frontach II wojny światowej i potem, gdy Polakom przyszło walczyć z komunistycznym reżimem, nie pozostawali bierni...

W przededniu Narodowego Święta Niepodległości, 9 listopada br., w Szkole Podstawowej im. 15 Pułku Ułanów Poznańskich w Mosinie, odbyła się uroczysta inauguracja wystawy – „Śnili o wolności – ziemia mosińska w drodze do Niepodległej”. Ekspozycja to część projektu „Marsz po Niepodległą – od Rzeczypospolitej Mosińskiej do wolnej Polski”, realizowanego przez Stowarzyszenie SAMI SWOI Niepełnosprawni w Mosinie, w ramach, którego odbyły się także dwa inne wydarzenia. 1 sierpnia rekonstruktorzy historyczni Stowarzyszenia odbyli przemarsz przez Warszawę dla upamiętnienia bohaterów powstania warszawskiego, następnie 30 września w Mosińskim Ośrodku Kultury miał miejsce festiwal piosenki patriotycznej i koncert warszawskiej Kapeli Sztajer – „Śpiewamy (nie)zakazane piosenki”. Projekt uzyskał dofinansowanie z programu dotacyjnego „Niepodległa 2023”.

Kończącą projekt ekspozycję opracowała Galeria Sztuki w Mosinie – partner projektu, przy merytorycznej współpracy Joanny Nowaczyk.

Wystawa opracowana została na podstawie źródeł naszej dawnej Izby Muzealnej – fotografii, dokumentów, wspomnień, rodzinnych przekazów, zbieranych przez lata dla kultywowania lokalnej pamięci. Pamięci o czynie niepodległościowym mieszkańców tej ziemi. W sposób szczególny wyeksponowane zostały postaci reprezentatywne dla kolejnych okresów walk narodowowyzwoleńczych, bohaterowie projektu: Jakub Krauthofer-Krotowski, który w czasie Wiosny Ludów, 3 maja 1848 r. proklamował w Mosinie Polskę powstającą, Piotr Mocek – lokalnych bohater powstania wielkopolskiego 1918 – 1919 poległy w walkach o Szubin, płk. pil. bal. Aleksander Wańkowicz – bohater obrony Sarnak w czasie wojny polsko-bolszewickiej 1919 – 1921 oraz Jadwiga Rozmiarkówna – harcerka zaginiona podczas misji kurierskiej do Rządu RP na emigracji w czasie II wojny światowej, Aleksandra Gniot-Niewęgłowska – uczestniczka polskiego podziemia w okupowanej przez Niemców Warszawie, łączniczka w powstaniu warszawskim i płk Stanisław Kasznica – ostatni komendant Narodowych Sił Zbrojnych.

Uroczyste otwarcie tej wystawy, wspólnie ze Stowarzyszeniem i Galerią przygotował Zespół Szkół w Krośnie. Gośćmi inauguracji byli m.in. Burmistrz Gminy Mosina Dominik Michalak i jego zastępca Adama Ejchorst, Kacper Awzan i Piotr Orzechowski z Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu, radni Rady Miejskiej w Mosinie, rodziny bohaterów projektu.

Podczas uroczystości poprowadzonej przez Violetkę Bartnikowską Prezes Stowarzyszenia SAMI SWOI Niepełnosprawni w Mosinie i Dyrektor Zespołu Szkół w Krośnie Karinę Rzepecką, wysłuchaliśmy prelekcji na temat trójki bohaterów walk o niepodległość, związanych z ziemią mosińską. Postać płk. pil. bal. Aleksandra Wańkowicza przedstawił jej promotor, regionalista i przewodnik historyczno-turystyczny Robert Kiszurno. O zaginionej podczas misji kurierskiej Jadwidze Rozmiarkównie opowiedział Przemysław Mieloch – historyk, autor poświęconej tej bohaterce publikacji z roku 2008. Natomiast Kacper Awzan z Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa poznańskiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej przybliżył życiorys i losy płk. Stanisława Kasznicy. O samej wystawie z kolei, opowiedziała jej autorka – Agnieszka Bereta z Galerii Sztuki w Mosinie. W patriotyczny klimat spotkania wprowadziła oprawa muzyczna w wykonaniu uczniów Zespołu Szkół w Krośnie: Julii Kierończyk z piosenką „Co to jest niepodległość”, Mai Kasperczak, która zaśpiewała pieśń „Szara Piechota” oraz Zuzanny Panowicz i Oliwii Piaseckiej z utworem flażoletowym „The sleeping tune”. Wydarzeniu

towarzyszyły również warsztaty z wykonania kokardy narodowej i polskiej flagi, poprowadzone dla jego najmłodszych uczestników, a na wszystkich, czekał poczęstunek w niepodległościowej kawiarence...

Inauguracja wystawy była okazją do podsumowania całego projektu, którego założeniem było pokazanie ciągłości idei niepodległościowej wśród mieszkańców Gminy Mosina, historyczna edukacja, a także społeczna integracja, również środowiska osób z niepełnosprawnościami, wokół wspólnego dobra, jakim jest wolna i niepodległa Ojczyzna. W imieniu całego Stowarzyszenia, prezes Violetta Bartnikowska i wiceprezes Ewa Szcześniak-Młody, złożyły osobiście podziękowania wszystkim, którzy udzieli wsparcia przy jego realizacji, a dzieci i młodzież zaangażowana w projekt otrzymały również nagrody specjalne przesłane Stowarzyszeniu z Warszawy przez Dyrektora Biura Edukacji Narodowej Instytutu Pamięci Narodowej dra Adama Pleskaczyńskiego.

Wystawa „Śnili o wolności – ziemia mosińska w drodze do Niepodległej” gości obecnie w Szkole Podstawowej w Rogalinie. Zaprezentowana zostanie również w innych, gminnych szkołach, gdzie posłuży jako materiał poglądowy dla nauczycieli historii.

– W imieniu Stowarzyszenia dziękuję serdecznie wszystkim osobom, które wsparły nasze wydarzenie – mówi Violetta Bartnikowska. – Szczególnie dziękuję paniom Dorocie Strzeleckiej – Dyrektor Galerii Sztuki w Mosinie i Agnieszce Berecie za profesjonalne przygotowanie wystawy, pani Karinie Rzepeckiej – Dyrektor Zespołu Szkół w Krośnie oraz pracownikom szkoły za współpracę przy organizacji jej otwarcia, a także historycznym prelegentom – panom Kacprowi Awzanowi, Robert Kiszkurko i Przemysławowi Mielochowi za przybliżenie postaci bohaterów projektu. Stowarzyszenie dziękuję również wszystkim zaangażowanym w cały projekt: Patronom Honorowym – Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego i Burmistrzowi [Gminy Mosina](#), Partnerom projektu: [Instytutowi Pamięci Narodowej w Poznaniu](#), [Galerii Sztuki w Mosinie](#), [Grupie Inicjatywnej Baranówko](#), [Mosińskiemu Ośrodkowi Kultury](#), Szkole Podstawowej im. 15 Pułku Ułanów Poznańskich [Zespołu Szkół w Krośnie](#), [Środowiskowemu Domowi Samopomocy w Mosinie](#), [Fundacji Niesiemy Nadzieję](#), Patronom medialnym: „Filantrop naszych czasów”, [TVP3 Poznań](#), „Informator Mosiński”.

Szczególne podziękowania należą się młodym wolontariuszom: rekonstruktorom historycznym – Edycie Czarnywojtek, Monice Błoszyk, Martynie Górnej i Sebastianowi Duszyńskiemu, muzycznym wykonawcom – Julii Kierończyk, Mai Kasperczak, Zuzannie Panowicz, Oliwii Piaseckiej, Lenie Katulskiej, Kindze Maciejewskiej i Adamowi Potockiemu, a także Jagodzie Wolarczak i Natalii Kubicy z Młodzieżowego Sejmu Rzeczypospolitej Mosińskiej, Annie Ellmann, Antoninie Stachowiak, Michalinie Siejak, Oliwii Szafrąńskiej. Za promocyjne wsparcie projektu dziękujemy Referatowi Promocji i Kultury Urzędu Miejskiego w Mosinie oraz pani Katarzynie Leszczyńskiej i panu [Grzegorzowi Parszuto](#).

Projekt „Marsz po Niepodległą – od Rzeczypospolitej Mosińskiej do wolnej Polski” dofinansowano ze środków Biura "Niepodległa" w ramach Programu Dotacyjnego "[Niepodległa](#)".

Joanna Nowaczyk
Koordynator projektu

Fot. Katarzyna Leszczyńska